

Structuurvisie Buitengebied Dalfsen

Uitwerking scenario's per deelgebied

concept

Opdrachtgever: Gemeente Dalfsen

projectnummer: 036.00.01.01.00

Datum: 29-08-2011

Inleiding

De gemeente Dalfsen is bezig met het opstellen van een structuurvisie voor het buitengebied. De gemeentelijke ambities ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit en duurzaamheid zoals opgenomen in de Missie/Visie 'Bij uitstek Dalfsen' vormen hiervoor de basis.

Ruimtelijke kwaliteit

Ruimtelijke kwaliteit is een breed begrip en bestaat met name in de beleving van mensen. Om daadwerkelijk uitvoering te geven aan de ruimtelijke kwaliteitsambities worden deze in 3 begrippen uitgedrukt:

1. belevingswaarde;
2. gebruikswaarde;
3. toekomstwaarde.

Belevingswaarde gaat over identiteit, herkenbaarheid en schoonheid van het platteland. De gebruikswaarde vertegenwoordigt de toegankelijkheid en gebruiksmogelijkheden en de toekomstwaarde richt zich op de toekomstbestendigheid van het platteland (duurzaamheid).

Duurzaamheid

Net zoals ruimtelijke kwaliteit, is duurzaamheid een breed begrip. Duurzaamheid kan diverse facetten van de ruimtelijke ordening beslaan. De ambities ten aanzien van duurzaamheid kent dan ook een onderverdeling in drie facetten:

1. ecologische duurzaamheid;
2. economische duurzaamheid;
3. sociale duurzaamheid.

Ecologische duurzaamheid gaat over biodiversiteit en waardevolle landschapselementen. Economische duurzaamheid richt zich op functiemenging, flexibiliteit van de lokale economie en (wind)energie. Sociale duurzaamheid omvat de verbondenheid met de plek en richt zich op identiteit, leefbaarheid en volksgezondheid.

Twee scenario's

Onderdeel van het proces om een structuurvisie op te stellen is het uitwerken van twee scenario's voor de gemeente Dalfsen. Om duidelijke keuzes te kunnen maken voor de ontwikkelingsrichting van het landelijk gebied en de verschillen zichtbaar te krijgen zijn inmiddels twee toekomstscenario's ontwikkeld en uitgewerkt die ver uit elkaar liggen:

1. economisch vitaal;
2. aantrekkelijk landschap.

Scenario 1, economisch vitaal, gaat uit van een leefbaar landelijk gebied, waarin ruimte is voor economische dynamiek. Ontwikkelingen bieden mogelijkheden voor een continue vernieuwing van het landelijke gebied. De hoofdfunctie is de plattelandseconomie. Het gebied is een productiegebied, uitloopgebied voor dorpen en steden en leef- en woongebied voor mens en dier.

Scenario 2, aantrekkelijk landschap, gaat uit van de aantrekkingskracht van het landschap van de gemeente Dalfsen. Ontwikkelingen dragen bij aan een herkenbaar landschap met een sterke eigenheid en identiteit. Dit biedt een aantrekkelijke woonomgeving en verbondenheid met de omgeving voor de inwoners van de gemeente Dalfsen. De belevingswaarde is daarbij een belangrijke recreatieve trekpleister. Het scenario zet in op een aantrekkelijke woonomgeving en recreatieve mogelijkheden.

Deze twee scenario's, de mogelijke ontwikkelingsrichtingen van het landelijk gebied van de gemeente Dalfsen, zijn ook beoordeeld op de mogelijke milieueffecten.

Het voorkeursalternatief voor de structuurvisie buitengebied Dalfsen

De twee scenario's zetten sterk in op ruimtelijke kwaliteit. Het scenario 'Economisch vitaal' richt zich daarbij met name op de toekomstwaarde en gebruikswaarde van het gebied. Het scenario 'Aantrekkelijk landschap' is vooral gericht op de belevingswaarde en gebruikswaarde. De beide scenario's gaan echter niet uit van het toepassen van ontwikkelingsrichtingen per landschapstype. De verscheidenheid in landschapstypen is karakteristiek en geldt als basis voor de ruimtelijke kwaliteit. Met de diverse landschapstypen heeft de gemeente niet alleen gebieden met een hoge belevingswaarde, maar ook gebieden met een hoge gebruiks- of toekomstwaarde.

Bij ontwikkelingen is het belangrijk dat deze zich richten op behoud of versterking van de verschillende kwaliteiten van de deelgebieden en daarmee op het in stand houden en versterken van de verschillen tussen deze deelgebieden. Dit betekent dat de ambities ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit en duurzaamheid niet eenduidig zijn toe te passen over het buitengebied, maar dat er per deelgebied sprake zal zijn van accentverschillen. Per deelgebied is daarom bekeken of de karakteristiek van het deelgebied beter past bij het scenario 'Economisch vitaal' of bij het scenario 'Aantrekkelijk landschap', dan wel een combinatie van beide scenario's. Dit laatste betekent bijvoorbeeld dat in bepaalde deelgebieden de kwaliteiten niet uitsluitend bestaan uit productielandschap, maar waarin ook ruimte is voor aantrekkelijk wonen en een recreatieve aantrekkingskracht.

De ruimtelijke kwaliteitsbegrippen 'belevingswaarde', 'gebruikswaarde' en 'toekomstwaarde' verschillen per deelgebied. Deze begrippen komen in de ontwikkelingsrichting per deelgebied echter

niet terug. Reden daarvoor is dat de gemeente een hoge ruimtelijke kwaliteit als centraal uitgangspunt heeft. De 3 genoemde begrippen van ruimtelijke kwaliteit vormen dan ook de basis onder de beleidskeuzes die zich vervolgens weer richten op economische, ecologische- en sociale duurzaamheid. Met aandacht voor de landschapskarakteristieken is gekeken of met het oog op het aspect duurzaamheid, de ontwikkelingen in het deelgebied zich richten op economische, ecologische, of sociale duurzaamheid.

Het uitgangspunt van de ontwikkelingsrichting per deelgebied is grotendeels gebaseerd op het landschap (en bijbehorende cultuurhistorische ontwikkeling). Landschap en cultuurhistorie zijn belangrijke dragers voor de ruimtelijke kwaliteit met name in relatie tot de belevingswaarde van het landschap.

Bij de beschrijving van per deelgebied is specifiek gekeken naar landschappelijke kenmerken. Het bestaande landschap is met zijn essentiële kenmerken per landschapstype het vertrekpunt van de gekozen ontwikkelingsrichting. Dat wil zeggen dat bekeken is welke mate van ontwikkeling het landschap kan dragen zonder dat het afbreuk doet aan de essentiële kenmerken van dat landschap.

Bepaalde ontwikkelingen mogen niet ten koste gaan van essentiële kenmerken van het landschap. Dit betekent ook dat ontwikkelingen mogelijk zijn welke gericht een bijdrage leveren aan het versterken, danwel het terug brengen van deze kenmerken. Landschap hoeft daarmee dus niet belemmerend te zijn voor toekomstige economische ontwikkelingen; economische en landschappelijke ontwikkeling kunnen samengaan en leiden tot win-win-situaties.

Per deelgebied is een korte beschrijving gegeven waarin op basis van de kenmerken van het gebied de aanzet tot de gekozen ontwikkelingsrichting is aangegeven. Voor de volledige beschrijving van de landschapskarakteristieken wordt verwezen naar de scenario's structuurvisie Dalfsen en de milieubeoordeling van deze scenario's.

Milieubeoordeling

Beide scenario's zijn voor het gehele buitengebied in een afzonderlijk document uitgebreid beoordeeld op een breed scala aan milieuaspecten (zie tabel 1 en bijbehorende toelichting). Op basis van de beschreven milieueffecten van de uitgewerkte scenario's is in dit voorliggende rapport per deelgebied de ontwikkelingsrichting (beleidskeuze) van dat deelgebied aangegeven.

Tabel 1: Effecten van de scenario's

aspect	criterium: invloed op	economisch vitaal	aantrekkelijk landschap
bodem en water		-	0
bodem	bodemkwaliteit	0	0
water	(grond)waterkwantiteit	-	0/+
	(grond)waterkwaliteit	-	0/+
	waterveiligheid	0	0
gebruiksfuncties		0/+	0
verkeer	veiligheid en verkeersknelpunten	-	0
wonen	areaal en kwaliteit woonfunctie	-	0
landbouw	areaal en kwaliteit landbouwfuncties	++	-
werken	areaal en kwaliteit werkfuncties	+	0
recreëren	recreatieve routes en recreatieve kwaliteit	0	0
natuur		--	0
Natura 2000	instandhoudingdoelstellingen	--	0
EHS	Wezenlijke kenmerken en waarden	--	0
biodiversiteit	Landschappelijke diversiteit	--	0
soorten	quickscan	-	0
landschap en cultuurhistorie		-	+
Landschap	landschapsstructuur	--	+
	ruimtelijk-visuele kenmerken	--	+
	aardkundige waarden	-	+
cultuurhistorie	historische geografische patronen	-	+
	historische bouwkundige elementen	0	++
	archeologische waarden	-	0
leefomgeving		-	0
geur	geurhinder (incl stikstofdepositie)	0/-	0/-
lucht	fijn stof	0	0
geluid	geluidgevoelige bestemmingen	0/-	0
licht	beleving licht en duisternis	--	0
externe veiligheid	plaatsgebonden risico	-	0
gezondheid	Samenvatting van diverse thema's	-	0

Toelichting bij tabel 1

Alternatief 'Economisch vitaal'

Het alternatief 'economisch vitaal' wordt gekenmerkt door mogelijkheden voor economische ontwikkelingen. Het effect op de gebruiksfuncties landbouw en werken is dan ook positief. Voor de landbouw zijn vooral de mogelijkheden voor intensivering en schaalvergroting van percelen positief. Uitbreiding in dierplaatsen of bedrijven zal beperkter zijn, aangezien er geen areaal bij komt en milieuwetgeving ook in de toekomst randvoorwaarden blijft opleggen. Intensivering en schaalvergroting in de landbouw hebben een negatief effect op de waterkwaliteit, door gebruik van meststoffen en bestrijdingsmiddelen. Drainage zorgt voor versnelde afvoer tijdens natte perioden en voor verdroging (door beregening) in natte perioden. Ook de effecten op natuur zijn negatief. De Natura2000-gebieden liggen buiten het plangebied. Hier zijn daarom alleen effecten op stikstofdepositie in de Natura2000 gebieden van belang. Voor de Vecht en beneden Regge en De Olde Maten en Veerslootlanden ligt de achtergronddepositie ook in 2020 nog ver boven de kritische de-

positiewaarde. Als ontwikkelingen in de landbouw leiden tot extra stikstofemissie, leidt dit ook tot significante effecten op Natura2000, vooral op het dichtbij gelegen Vecht- en beneden Regge gebied. Daarbij moet worden opgemerkt dat een dergelijk ontwikkeling niet waarschijnlijk is, vanwege de diverse milieu- en natuurbeschermingswetgeving. De EHS is minder beschermd dan Natura2000. Door het verdwijnen van landschapselementen, slootranden en overhoekjes is er een negatief effect op agrarische soorten. Tenzij landschapskenmerken, cultuur- of archeologische elementen beschermd zijn, zullen ze niet actief in stand worden gehouden. De waarde hiervan zal daardoor achteruit gaan. Binnen de normen voor luchtkwaliteit en geur zal de hinder toenemen. Met name ontwikkelingen van kassen, maar ook open en verlichtte rundveestallen doen een afbreuk aan de mate van donkerte in de gemeente. De eenzijdige focus op economische ontwikkeling kan ertoe leiden dat het gebied onaantrekkelijk wordt voor wonen en recreëren. De leefbaarheid komt dan onder druk te staan.

Alternatief 'aantrekkelijk landschap'

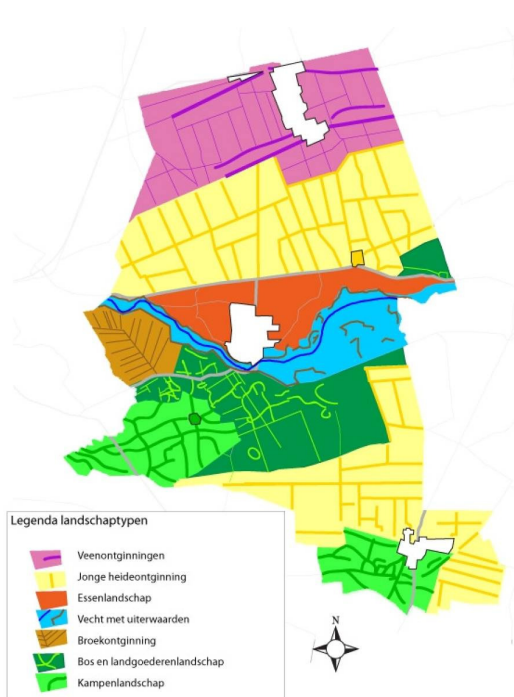
Dit alternatief stelt behoud en ontwikkeling van ruimtelijke kwaliteit boven andere functies en gaat daarmee verder dan het huidige beleid zoals verwoord in de plattelandvisie en het landschapsontwikkelingsplan. Vooral op het aspect landschap en cultuurhistorie zijn dan ook positieve effecten zichtbaar. Landschapselementen, landschappelijke inpassing en behoud of verbetering van cultuurhistorische kenmerken hebben ook positieve effecten op natuur, leefomgeving en gebruiksfuncties. Het huidige beleid legt hier ook al een belangrijke focus, waardoor de extra effecten van het alternatief 'aantrekkelijk landschap' op natuur, leefomgeving en gebruiksfuncties verwaarloosbaar zijn. Dit alternatief kent wel twee belangrijke aandachtspunten: door wonen ook in het buitengebied te stimuleren vind extra functiemenging plaats. Dat kan enerzijds leiden tot extra geurhinder (meer woningen in de buurt van agrarische bedrijven) en anderzijds tot een minder gunstig klimaat voor agrarische bedrijvigheid. Dat laatste is meteen een risico voor de haalbaarheid van het alternatief: de landbouw is een belangrijk drager van het landschap. Als beperkingen leiden tot verdwijnen van de landbouw, moeten nieuwe landschappelijke dragers gezocht worden. Landschappelijke kwaliteiten komen dan alsnog onder druk te staan.

Beschrijving van het voorkeursalternatief

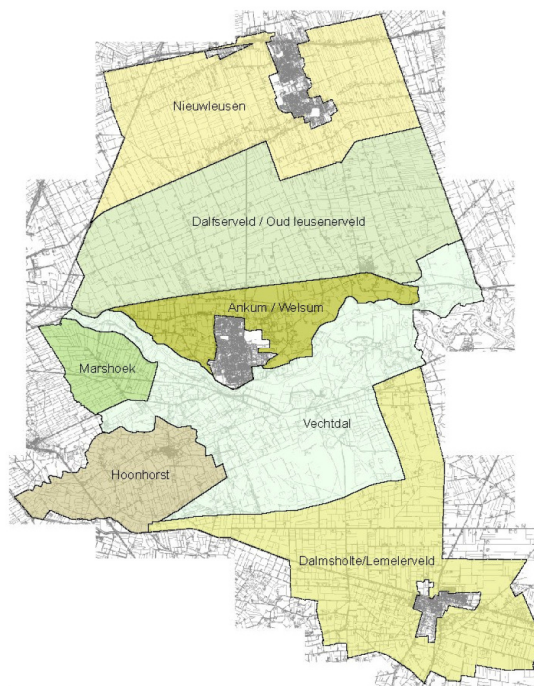
Het voorkeursalternatief wordt beschreven aan de hand van de deelgebieden in Dalfsen. Per deelgebied wordt eerst de gewenste ontwikkeling beschreven. Vervolgens is aangegeven wat dat concreet betekent voor het gebied.

De deelgebieden worden in de volgende volgorde beschreven. Afbeelding 1 en afbeelding 2 geven respectievelijk de landschapstypen en deelgebieden aan. De basis van deze gebiedsindeling ligt in de Plattelandsvisie en het Landschapsonwikkelingsplan (LOP).

1. Veenontginningenlandschap (Nieuwleusen)
2. Jonge heideontginningenlandschap Noord (Dalfserveld/Oudleusenveld)
3. Jonge heideontginningenlandschap Zuid (Dalmsholte/Lemelerveld)
4. Essenlandschap (Ankum, Welsum)
5. Vecht en uiterwaarden (Vechtdal)
6. Bos- en landgoederenlandschap (Vechtdal exclusief Vecht en uiterwaarden)
7. Kampenlandschap (Zuid-Oost Lemelerveld en Hoonhorst)
8. Broekontginningenlandschap (De Marshoek)

Afbeelding 1
Landschapstypen (LOP)

Afbeelding 2
Deelgebieden (Plattelandsvisie)

Veenontginningenslandschap (Nieuwleusen)

Gemeentelijke ambities - ontwikkelingsrichting

De landbouw is de belangrijkste gebruiker van het gebied en daarmee beeldbepalend, maar voegt zich in de structuren van het gebied. Het landschap wordt gekenmerkt door groene besloten ontginninglinten, vochtige omstandigheden en een grote openheid tussen de linten. Aan de linten zijn historische boerderijen gelegen, die als karaktervol erfgoed een meerwaarde betekenen voor de ruimtelijke kwaliteit.

Het voorkeursalternatief voor het veenontginningenslandschap

1. Economische duurzaamheid (leidend)

In het veenontginningenslandschap heeft de landbouw een grote betekenis. De landschapsstructuur kan ontwikkelingen in de landbouw goed verdragen. De landbouw geldt dan ook als leidende ontwikkelingsrichting, met als doel de schoonheid en beleefbaarheid van de moderne landbouw te laten zien. Onderdeel van deze schoonheid en beleefbaarheid is een goede inpassing in de landschappelijke structuren. Maatregelen:

- inzetten op de schoonheid en beleefbaarheid van de moderne landbouw;
- mogelijkheden voor schaalvergroting in de landbouw, indien deze een versterking van de landschappelijke structuur en kwaliteit betekent;
- nieuwe bebouwing op bestaande locaties ter versterking van de landbouw en het agrarische karakter;
- bestaande functies (ook niet-agrarische) krijgen mogelijkheden om duurzaam te groeien;
- wonen mag geen belemmering vormen voor de ontwikkeling van de landbouw en overige functies;
- er zijn geen mogelijkheden voor nieuwvestiging op nieuwe locaties, ook niet tussen de linten;
- mogelijkheden voor vormen van verblijfs- of dagrecreatie op bestaande locaties, waarbij ook gedacht wordt aan mogelijkheden voor kleinschalige recreatie bij erven (neventak);

2. Sociale duurzaamheid

Het landschap stuurt de ontwikkelingen, ten behoeve van de herkenbaarheid van het landschap. Hierbij dient met name aandacht uit te gaan naar het behouden van groene linten en zichtrelaties met het open landschap. De linten mogen niet verder verdichten. Dit komt de identiteit en verbondenheid met de plek ten goede. Maatregelen:

- versterking van de karakteristiek van de erven;
- bomensingels langs linten en perceelsscheidingen (slagen);

- versterken groene, royale karakter van de linten Ruitenveen, Westerveen/Oosterveen, De Meele;
- stimuleren van sloop van in onbruik geraakte landschapsontsierende bebouwing;
- versterken van oorsprong aanwezige koppeling tussen dorp en landschap, door nieuwe verbindende structuren (water, wegen, paden);
- behoud van karakteristiek erfgoed, met name historische boerderijen en erven;
- nieuwe niet-agrarische bedrijvigheid alleen in vrijkomend bebouwing;
- geen verdichting van grootschalige, open structuur van het landschap.

3. Ecologische duurzaamheid

Het gebied kent een grote mate van openheid. Deze openheid heeft een hoge ecologische waarde. Ganzen en andere wintergasten gebruiken het open landschap als overwinteringsgebied. De beleevingswaarde van deze openheid is waardevol en dient behouden te blijven. Maatregelen:

- openheid behouden tussen groene ontginningslinten en optimaliseren voor overwintering van ganzen en andere wintergasten;
- stimuleren ecologisch beheer bomensingels;
- inrichten slootbermen voor ecologische waarden en accentueren van verkavelingspatroon;
- geen ruimte voor boomteelt.

Milieubeoordeling / effecten

Tabel 2 : Effecten van de ontwikkelingsrichting van het deelgebied Veenontginningenlandschap in vergelijking met de effecten van de scenario's.

aspect	criterium: invloed op	economisch vitaal	aantrekkelijk landschap	Ontwikkelingsrichting deelgebied
bodem en water		-	0	0/-
bodem	bodemkwaliteit	0	0	0
water	(grond)waterkwantiteit	-	0/+	-
	(grond)waterkwaliteit	-	0/+	-
	waterveiligheid	0	0	0
gebruiksfuncties		0/+	0	0
verkeer	veiligheid en verkeersknelpunten	-	0	-
wonen	areaal en kwaliteit woonfunctie	-	0	-
landbouw	areaal en kwaliteit landbouwfuncties	++	-	+
werken	areaal en kwaliteit werkfuncties	+	0	+
recreëren	recreatieve routes en recreatieve kwaliteit	0	0	0
natuur		--	0	-
Natura 2000	instandhoudingdoelstellingen	--	0	-
EHS	Wezenlijke kenmerken en waarden	--	0	-
biodiversiteit	Landschappelijke diversiteit	--	0	-
soorten	quickscan	-	0	0
landschap en cultuurhistorie		-	+	0
Landschap	landschapsstructuur	--	+	0
	ruimtelijk-visuele kenmerken	--	+	-
	aardkundige waarden	-	+	0
cultuurhistorie	historische geografische patronen	-	+	-
	historische bouwkundige elementen	0	++	0
	archeologische waarden	-		0
leefomgeving		-	0	-
geur	geurhinder (incl stikstofdepositie)	0/-	0/-	0/-
lucht	fijn stof	0	0	0
geluid	geluidgevoelige bestemmingen	0/-	0	-
licht	beleving licht en duisternis	--	0	-
externe veiligheid	plaatsgebonden risico	-	0	-
gezondheid	Samenvatting van diverse thema's	-	0	-

Bodem en water

Mogelijkheden voor intensivering en schaalvergroting in de landbouw hebben een mogelijk negatief effect op de bodem en water, onder andere door gebruik van meststoffen en bestrijdingsmiddelen. Het effect is als neutraal tot negatief beoordeeld. Schaalvergroting van het agrarische bedrijf is mogelijk, hetgeen een negatief effect heeft. Echter, hiervoor gelden wel randvoorwaarden zoals bijvoorbeeld dat de schaalvergroting passend is binnen de landschappelijke karakteristieken en er geen sprake is van nieuwvestiging.

Gebruiksfuncties

Een toename van de gebruiksfuncties, zoals bedrijvigheid, wonen en recreatie, heeft invloed op de belevings- en gebruikswaarde van het landschap. De gebruiksmogelijkheden en toegankelijkheid nemen toe, echter dit zal ook invloed hebben op het aantal conflicten en de verkeersveiligheid. De landbouw krijgt meer gebruiksmogelijkheden, hetgeen mogelijke beperkingen kan betekenen voor bewoners. Het aspect gebruiksfuncties wordt dan ook als neutraal beoordeeld.

Natuur

Er liggen geen Natura2000-gebieden in het plangebied zelf. De effecten op Natura2000 zijn dus altijd indirecte effecten. Het deelgebied ligt op relatief grote afstand tot Natura2000 en Ecologische Hoofdstructuur gebieden. Uitbreidingen in de veehouderij kan tot een aanzienlijke toename van de ammoniakemissie veroorzaken, die op grote afstand kan neerdalen. De effecten op de natuur zijn dan ook als negatief beoordeeld. Hierbij geldt dat bij huidige wet- en regelgeving ervoor zorgen dat ontwikkelingen niet mogen leiden tot significant negatieve effecten op Natura2000. De Ecologische Hoofdstructuur is weliswaar minder beschermd dan de Natura2000-gebieden, EHS-gebieden liggen wel binnen het bereik van ammoniak.

Landschap en cultuurhistorie

Mogelijke ontwikkelingen in het gebied dienen de landschapsstructuur te respecteren en waar mogelijk deze te versterken. De ruimtelijke-visuele impact zal gering zijn aangezien de ontwikkelingen beperkt blijven tot de (ontginnings)linten. De tussengelegen openheid dient zoveel mogelijk intact te blijven. Door de (beperkte) invloed van ontwikkelingen aan de randen van de openheid is het effect als negatief beoordeeld. Cultuurhistorische patronen blijven zoveel mogelijk intact en worden waar mogelijk versterkt (groene linten). Waardevolle bebouwing is beschermd en waarbij karakteristiek erfgoed mogelijkheden biedt voor nieuwe functies. De effecten op landschap en cultuurhistorie tezamen zijn als neutraal beoordeeld.

Leefomgeving

Ontwikkelingen in de landbouw hebben veelal tot gevolg dat er meer lichtverstrooiing is, toename van geurhinder en door een toename van verkeer meer fijnstof en geluidsoverlast. De effecten zijn dan ook als negatief beoordeeld.

Jonge heideontginningenlandschap Noord(Dalfserveld,Oudleusenerveld)

Gemeentelijke ambities - ontwikkelingsrichting

De landbouw is de belangrijkste gebruiker van het gebied en is bepalend voor de uistraling van het landschap. De erven liggen verspreid in het landschap, veelal op de kop van de percelen aan het ontginningslint. De rijke erfbeplanting in de vorm van bosjes en bomengroepen geeft een fraai contrast met de openheid van het landschap. Er is een grote variatie aanwezig in de omvang van aaneengesloten open stukken land en de beleving daarvan. De openheid wordt begrensd door boomlanen met rijk beplante erven en opgedeeld door houtsingels en boscomplexjes in het landschap.

Het voorkeursalternatief voor het Dalfserveld/Oudleusenerveld

1. Economische duurzaamheid (leidend)

De plattelandseconomie is de kracht van het heideontginningenlandschap. Het belang van een economisch vitaal landschap is hier groot. De economische duurzaamheid is dan ook leidend ten opzichte van de ecologische en sociale duurzaamheid. De landbouwbedrijven krijgen ruimte voor schaalvergroting. Schoonheid en beleefbaarheid van de moderne landbouw is beeldbepalend en vormt de identiteit en herkenbaarheid van het landschap. Om deze economische duurzaamheid toekomstbestendig te houden, is er ruimte voor (nieuw)vestiging in het gebied. Hierbij dient er wel rekening gehouden te worden met de landschappelijke kwaliteiten. Niet-agrarische functies zijn toegestaan op voormalige agrarische erven en binnen bestaande opstallen (alleen milieucategorieën I en II), maar mogelijk ook op nieuwe locaties, hierbij is landschappelijke inpassing een voorwaarde. Recreatie is ook van belang voor een economisch vitaal landschap. Er wordt dan ook ruimte geboden voor vormen van verblijfsrecreatie. Maatregelen:

- de (moderne) landbouw is beeldbepalend en leidend;
- ruimte voor (nieuw)vestiging van agrarische bedrijven aan noord-zuid georiënteerde doorgaande wegen;
- (Nieuwe) erven en nieuwe functies altijd koppelen aan al meer verdichte en beplante noord-zuid georiënteerde doorgaande wegen;
- niet agrarische functies op voormalige agrarische erven en binnen de bestaande opstallen (alleen milieucategorieën I en II);
- zoekgebied voor nieuwe functies op nieuwe locaties, waarbij deze geen belemmering mogen vormen voor de landbouw en gekoppeld zijn aan landschappelijke randvoorwaarden.
- recreatie geeft een nieuwe impuls in het landelijk gebied en draagt bij aan versterking van landschappelijke kwaliteiten waarbij ruimte is voor vormen van verblijfs- en dagrecreatie.

2. Sociale duurzaamheid

De variatie in openheid van het landschap en beslotenheid van de erven biedt een aangename beleving van het gebied. Naast economische potentie (plattelandseconomie) heeft het landschap ook potentie om te recreëren. Denk hierbij aan routes via groene ontginningslinten met zicht op de weidsheid van het landschap. Maatregelen:

- versterking van de karakteristiek van de erven;
- stimuleren van sloop van in onbruik geraakte landschapsontsierende bebouwing;
- vasthouden aan noord-zuid gerichte ontsluitingsstructuur;
- ruimte voor andere functies dan landbouw en wonen;
- versterken van oorsprong aanwezige koppeling tussen dorp en landschap, door nieuwe verbindende structuren (water, wegen, paden);
- nieuwe niet-agrarische bedrijvigheid alleen in vrijkomend erfgoed;
- recreatie heeft potentie als nieuwe economische drager;
- behoud van grootschalige, open structuur van het landschap.

3. Ecologische duurzaamheid

Landschappelijke en ecologische kwaliteiten hebben een positieve invloed op de aantrekkelijkheid van het landschap. Bij economische ontwikkelingen in het gebied dient men zorgvuldig om te gaan met deze waarden, zodat deze niet verloren gaan. De aanwezige landschapskwaliteiten, zoals de openheid, zijn waardevol. De open graslanden hebben een grote betekenis als overwinteringsgebied voor ganzen en andere wintergasten. Openheid tussen erven is belangrijk om het zicht richting het open landschap te behouden. Op laaggelegen delen (kwelgebieden) is ruimte voor de ontwikkelingen van ecologische waarden, slootbermen worden ecologisch beheert en waterberging kan een plek krijgen. Maatregelen:

- Inrichten van sloot- en greppelbermen voor ecologische waarden;
- behoud of versterking van het overwinteringsgebied voor ganzen en andere wintergasten;
- ruimte voor waterberging;
- vergroten van de biodiversiteit, door realisatie van bos- en heideontwikkeling vanuit Zandbelten richting het noorden;
- ecologische waarde van kwelgebieden benutten;
- geen ontwikkelingen die een negatieve invloed hebben op het grondwaterbeschermingsgebied;

Milieubeoordeling / effecten

Tabel 3 : Effecten van de ontwikkelingsrichting van het deelgebied Jonge Heideontginningenlandschap in vergelijking met de effecten van de scenario's.

aspect	criterium: invloed op	economisch vitaal	aantrekkelijk landschap	Ontwikkelingsrichting deelgebied
bodem en water		-	0	-
bodem	bodemkwaliteit	0	0	0
water	(grond)waterkwantiteit	-	0/+	-
	(grond)waterkwaliteit	-	0/+	-
	waterveiligheid	0	0	0
gebruiksfuncties		0/+	0	0/+
verkeer	veiligheid en verkeersknelpunten	-	0	-
wonen	areaal en kwaliteit woonfunctie	-	0	-
landbouw	areaal en kwaliteit landbouwfuncties	++	-	++
werken	areaal en kwaliteit werkfuncties	+	0	+
recreëren	recreatieve routes en recreatieve kwaliteit	0	0	0
natuur		--	0	--
Natura 2000	instandhoudingdoelstellingen	--	0	--
EHS	Wezenlijke kenmerken en waarden	--	0	--
biodiversiteit	Landschappelijke diversiteit	--	0	--
soorten	quickscan	-	0	-
landschap en cultuurhistorie		-	+	-
Landschap	landschapsstructuur	--	+	--
	ruimtelijk-visuele kenmerken	--	+	--
	aardkundige waarden	-	+	-
cultuurhistorie	historische geografische patronen	-	+	-
	historische bouwkundige elementen	0	++	0
	archeologische waarden	-	-	-
leefomgeving		-	0	-
geur	geurhinder (incl stikstofdepositie)	0/-	0/-	0/-
lucht	fijn stof	0	0	0
geluid	geluidgevoelige bestemmingen	0/-	0	0/-
licht	beleving licht en duisternis	--	0	--
externe veiligheid	plaatsgebonden risico	-	0	-
gezondheid	Samenvatting van diverse thema's	-	0	-

Bodem en water

Mogelijkheden voor intensivering en schaalvergroting in de landbouw hebben een mogelijk negatief effect op de bodem en water, onder andere door gebruik van meststoffen en bestrijdingsmiddelen. Het effect is als negatief beoordeeld. De economische duurzaamheid is leidend. Nieuwvestiging, schaalvergroting en (grootschalige) vormen van verblijfsrecreatie hebben een mogelijke negatieve impact op de bodem en het water.

Gebruiksfuncties

Een toename van de gebruiksfuncties, zoals bedrijvigheid, wonen en recreatie, heeft invloed op de belevings- en gebruikswaarde van het landschap. De gebruiksmogelijkheden en toegankelijkheid nemen toe, echter dit zal ook invloed hebben op het aantal conflicten en de verkeersveiligheid. De landbouw krijgt meer gebruiksmogelijkheden, hetgeen mogelijke beperkingen kan betekenen voor bewoners. Het aspect gebruiksfuncties wordt dan ook als neutraal tot positief beoordeeld, aangezien naast de mogelijke conflicten, zeer goede gebruiksmogelijkheden voor landbouw en werken geboden worden.

Natuur

Er liggen geen Natura2000-gebieden in het plangebied zelf. De effecten op Natura2000 zijn dus altijd indirecte effecten. Het deelgebied ligt op relatief grote afstand tot Natura2000 en Ecologische Hoofdstructuur gebieden. Uitbreidingen in de veehouderij kan tot een aanzienlijke toename van de ammoniakemissie veroorzaken. De effecten op de natuur zijn dan ook als zeer negatief beoordeeld. Hierbij geldt dat overkoepelende wet- en regelgeving ervoor zorgen dat er nooit sprake kan zijn van significant negatieve effecten.

Landschap en cultuurhistorie

Ruimtelijke kwaliteit staat voorop in de gemeente Dalfsen. In het heideontginningenslandschap wordt veel ruimte geboden voor de agrarische sector en bedrijvigheid, desalniettemin dient dit met respect tot de landschappelijke kwaliteiten gebeuren. De ruimtelijke-visuele impact zal aanzienlijk zijn, waardoor ontwikkelingen samen moeten gaan met een goede inpassing in het landschap. Cultuurhistorische patronen blijven zoveel mogelijk intact en worden waar mogelijk versterkt (noord-zuid gerichte structuur). De effecten op landschap en cultuurhistorie tezamen zijn als negatief beoordeeld, aangezien de kwaliteit van de ontwikkelingen afhangen van maatwerk.

Leefomgeving

Ontwikkelingen in de landbouw hebben veelal tot gevolg dat er meer lichtverstrooiing is, toename van geurhinder en door een toename van verkeer meer fijnstof en geluidsoverlast. De effecten zijn dan ook als negatief beoordeeld.

Jonge heideontginningslandschap Zuid (Dalmsholte/Lemelerveld)

Gemeentelijke ambities - ontwikkelingsrichting

De landbouw is de belangrijkste gebruiker van het gebied en is bepalend voor de uistraling van het landschap. De erven liggen verspreid in het landschap, veelal op de kop van de percelen aan het ontginningslint. De rijke erfbeplanting in de vorm van bosjes en bomengroepen geeft een fraai contrast met de openheid van het landschap. Er is een grote variatie aanwezig in de omvang van aaneengesloten open stukken land en de beleving daarvan. De openheid wordt begrensd door boomlanen met rijk beplante erven en opgedeeld door houtsingels en boscomplexjes in het landschap.

Het voorkeursalternatief voor de Dalmsholte/het Lemelerveld

1. Economische duurzaamheid

De plattelandseconomie is normaliter de kracht van het jonge heideontginningslandschap en vormt daarmee een sterke identiteit. Het belang van een economisch vitaal landschap is hier groot. Echter, het jonge heideontginningslandschap Dalmsholte heeft een unieke ligging en staat onder invloed van sterke landschappelijke en recreatieve kwaliteiten van de omgelegen landstypen. Dit maakt het belang van een kleinschaliger landschap met multifunctionele ontwikkelingen groter dan een monotoon landschap dat is gericht op economische duurzaamheid. Het landschap is sturend, met natuur en water als randvoorwaarden, en daarbinnen zijn kleinschalige ontwikkelingen mogelijk. Maatregelen:

- de (moderne) landbouw heeft hier een plaats naast andere functies;
- niet agrarische functies alleen op voormalige agrarische erven en binnen de bestaande opstallen (alleen milieucategorieën I en II);
- ruimte voor vormen van verblijfsrecreatie;
- recreatie geeft een nieuwe impuls in het landelijk gebied en draagt bij aan versterking van landschappelijke kwaliteiten;
- geen nieuwvestiging, met uitzondering van knelpuntoplossingen, die moeten aansluiten op het ter plaatse aanwezige bebouwingspatroon.

2. Ecologische duurzaamheid

Landschappelijke en ecologische kwaliteiten hebben een positieve invloed op de aantrekkelijkheid van het landschap. Bij economische ontwikkelingen in het gebied dient men zorgvuldig om te gaan met deze waarden, zodat deze niet verloren gaan. De aanwezige landschapskwaliteiten, zoals de openheid, zijn waardevol. De open graslanden hebben een grote betekenis als overwinteringsgebied voor ganzen en andere wintergasten. Openheid tussen erven is belangrijk om het zicht richting het open landschap te behouden. Op laaggelegen delen (kwelgebieden) is ruimte voor de ontwikkelingen van ecologische waarden, slootbermen worden ecologisch beheert en waterberging

kan een plek krijgen. Natuur en water geven randvoorwaarden voor ontwikkelingen (EHS, Natura2000), waardoor alles zorgvuldiger afgewogen moet worden. Hierbij is de geldende wetgeving de maatstaf. Binnen de mogelijkheden die de wetgeving biedt worden zorgvuldige afwegingen gemaakt bij wat kan en wat niet kan. Het landschap is kleinschaliger ingericht en meer gericht op de belevingswaarde. Maatregelen:

- natuur en water zijn randvoorwaarden voor ontwikkelingen;
- Inrichten van sloot- en greppelbermen voor ecologische waarden;
- behoud of versterking van het overwinteringsgebied voor ganzen en andere wintergasten;
- ruimte voor waterberging;
- vergroten van de biodiversiteit, door realisatie van bos- en heideontwikkeling vanuit Zandbelten en verbinden van Luttenbergerven met Lemelerberg
- ecologische waarde van kwelgebieden benutten;
- geen ontwikkelingen die een negatieve invloed hebben op het grondwaterbeschermingsgebied;
- alleen kleinschalige multifunctionele ontwikkelingen zonder verkeersaantrekkende werking zijn toegestaan.

3. Sociale duurzaamheid

De variatie in openheid van het landschap en beslotenheid van de erven biedt een aangename beleving van het gebied. Naast economische potentie (plattelandseconomie) heeft het landschap ook potentie om te recreëren. Denk hierbij aan routes via groene ontginningslinten met zicht op de weidsheid van het landschap. Door de nabijheid van het natuurrijke Vechtdal en de cultuurhistorisch waardevolle bos- en landgoederenlandschap en het kampenlandschap, wegen recreatieve mogelijkheden en landschappelijke kwaliteiten, naast economisch gewin ook mee. Dit verschilt ten opzichte van het jonge heideontginningslandschap in het noorden, waar volop mogelijkheden liggen voor ontwikkelingen in de agrarische sector en bedrijvigheid. Maatregelen:

- versterking van de karakteristiek van de erven;
- stimuleren van sloop van in onbruik geraakte landschapsontsierende bebouwing;
- andere functies dan landbouw en wonen, alleen op bestaande erven en binnen bestaande opstallen;
- versterken van oorsprong aanwezige koppeling tussen dorp en landschap, door nieuwe verbindende structuren (water, wegen, paden);
- nieuwe niet-agrarische bedrijvigheid alleen in vrijkomend bebouwing;
- recreatie heeft potentie als nieuwe economische drager;
- geen verdichting van grootschalige, open structuur van het landschap.

Milieubeoordeling / effecten

Tabel 4 : Effecten van de ontwikkelingsrichting van het deelgebied Jonge Heideontginningenlandschap in vergelijking met de effecten van de scenario's.

aspect	criterium: invloed op	economisch vitaal	aantrekkelijk landschap	Ontwikkelingsrichting deelgebied
bodem en water		-	0	-/0
bodem	bodemkwaliteit	0	0	0
water	(grond)waterkwantiteit	-	0/+	-
	(grond)waterkwaliteit	-	0/+	-
	waterveiligheid	0	0	0
gebruiksfuncties		0/+	0	0
verkeer	veiligheid en verkeersknelpunten	-	0	-
wonen	areaal en kwaliteit woonfunctie	-	0	-
landbouw	areaal en kwaliteit landbouwfuncties	++	-	+
werken	areaal en kwaliteit werkfuncties	+	0	+
recreëren	recreatieve routes en recreatieve kwaliteit	0	0	0
natuur		--	0	0
Natura 2000	instandhoudingdoelstellingen	--	0	0
EHS	Wezenlijke kenmerken en waarden	--	0	0
biodiversiteit	Landschappelijke diversiteit	--	0	0
soorten	quickscan	-	0	0
landschap en cultuurhistorie		-	+	0/+
Landschap	landschapsstructuur	--	+	0
	ruimtelijk-visuele kenmerken	--	+	+
	aardkundige waarden	-	+	0
cultuurhistorie	historische geografische patronen	-	+	-
	historische bouwkundige elementen	0	++	0
	archeologische waarden	-		0
leefomgeving		-	0	0
geur	geurhinder (incl stikstofdepositie)	0/-	0/-	0/-
lucht	fijn stof	0	0	0
geluid	geluidgevoelige bestemmingen	0/-	0	0
licht	beleving licht en duisternis	--	0	0
externe veiligheid	plaatsgebonden risico	-	0	0
gezondheid	Samenvatting van diverse thema's	-	0	0

Bodem en water

Er worden in principe geen mogelijkheden voor intensivering en schaalvergroting in de landbouw geboden. Grootschalige ontwikkelingen hebben een mogelijk negatief effect op de bodem en water, onder andere door gebruik van meststoffen en bestrijdingsmiddelen. Het effect is in dit geval dan ook als neutraal beoordeeld. Ontwikkelingen in de landbouw zijn mogelijk. Echter, hiervoor gelden wel randvoorwaarden rekening houdend met natuur- en waterwaarden. Nieuwvestiging is enkel mogelijk indien een knelpunt elders opgelost kan worden. Daarom is het effect beoordeeld op negatief tot neutraal.

Gebruiksfuncties

Met ruimte voor (kleinschalige) multifunctionele ontwikkelingen, zoals bedrijvigheid, wonen en recreatie, nemen de gebruiksmogelijkheden toe. Echter dit zal ook invloed hebben op het aantal conflicten en de verkeersveiligheid. Het aspect gebruiksfuncties wordt dan ook als neutraal beoordeeld.

Natuur

Er liggen geen Natura2000-gebieden in het plangebied zelf. De effecten op Natura2000 zijn dus altijd indirecte effecten. Het Natura2000 gebied Vecht0 Benedenregge is echter op relatief korte afstand van dit deelgebied gelegen. Uitbreidingen in de veehouderij kan tot een aanzienlijke toename van de ammoniakemissie veroorzaken. Echter bij ontwikkelingen dient er zorgvuldig rekening gehouden te worden met de natuurwaarden en de waterkwaliteit. De effecten op de natuur zijn dan ook als neutraal beoordeeld. Hierbij geldt tevens dat overkoepelende wet- en regelgeving ervoor zorgen dat er nooit sprake kan zijn van significant negatieve effecten.

Landschap en cultuurhistorie

In dit deelgebied wordt er gestreefd naar een mix van functies in een grootschalig landschap. De landbouw heeft hier dan ook minder ontwikkelruimte in vergelijking met het jonge heideontginningenlandschap in het noorden. De belevingswaarde is sterker op landschappelijke kwaliteiten gericht, hetgeen een positieve aantrekkingskracht heeft op de recreatieve sector. Cultuurhistorische patronen blijven zoveel mogelijk intact en worden waar mogelijk versterkt (groene linten). De effecten op landschap en cultuurhistorie tezamen zijn als neutraal tot positief beoordeeld.

Leefomgeving

Ontwikkelingen in de landbouw hebben veelal tot gevolg dat er meer lichtverstrooiing is, toename van geurhinder en door een toename van verkeer meer fijnstof en geluidsoverlast. De effecten zijn als neutraal beoordeeld, aangezien het landschap sturend is voor ontwikkelingen.

Essenlandschap (Ankum, Welsum)

Gemeentelijke ambities - ontwikkelingsrichting

Het essenlandschap wordt gekenmerkt door zijn natuurlijke hoogteverschillen (de bolle essen) en een rijke hoeveelheid beplanting in de vorm van bomengroepen en boomgaarden. De essen zelf hebben een open karakter, met aan de randen de bebouwing in een groene setting. Het gebied kent een rijke geschiedenis, hetgeen terug te zien is aan oude (historische) boerderijen, oude beplantingen en zandpaden.

Het voorkeursalternatief voor het essenlandschap

1. Sociale duurzaamheid (leidend)

Het essenlandschap is een eeuwenoud landschap, met een rijke cultuurhistorie en waardevolle landschapselementen. De historie van de bebouwing, de vele beplantingen en de natuurlijke hoogteverschillen bieden sterke kwaliteiten voor een aantrekkelijk landschap. Het gebied is dan ook geliefd als plek om te wonen en te recreëren. Het landschap is gevormd door de landbouw, maar is nu niet efficiënt voor grootschalige landbouw. Multifunctionele ontwikkelingen zijn noodzakelijk om het landschap te kunnen blijven dragen. Er wordt dan ook ingezet in verbreding en nieuwe functies. Ecologische en sociale duurzaamheids aspecten wegen daarbij zwaarder dan economische duurzaamheids aspecten. Maatregelen:

- versterken van het rafelige silhouet van bebouwingsensemble en beplanting. Onregelmatige opzet van de erven en bebouwing, met veel beplanting (boomgroepen en boomgaarden);
- in stand houden van koppeling tussen boerderij, es en dorp;
- in stand houden van zandpaden;
- behoud van karakteristiek erfgoed als drager van het gebied;
- stimuleren van sloop van in onbruik geraakte landschapsontsierende bebouwing;
- toegankelijkheid van het gebied waarborgen of vergroten;
- wonen en kleinschalige werkfuncties als kans voor vrijkomend erfgoed;
- geen uitbreiding van de glastuinbouw.

2. Ecologische duurzaamheid

Het gebied is rijk aan (oude) landschapselementen. Deze bieden niet alleen een grote aantrekkingskracht voor recreatie, maar hebben ook een hoge ecologische waarde voor flora en fauna. Maatregelen:

- nieuwe landschapselementen aanleggen ter verhoging van belevingswaarde en ecologische waarde;
- stimuleren ecologisch beheer van houtwallen en -singels en steilranden van essen;

- vergroten van de biodiversiteit van het landelijk gebied voor gezonde ecosystemen.

3. Economische duurzaamheid

Nieuwe bebouwing is alleen toegestaan op de flanken van de essen in de groene rand, passend bij de verkavelings- en bebouwingsmozaïek. Grootschalige landbouw komt hier niet voor. Landbouw is kleinschalig van karakter en doet geen afbreuk aan de natuurlijke hoogteverschillen. Vergroting van percelen is niet mogelijk. Het gebied geldt als sterke recreatieve trekpleister door zijn rijke geschiedenis en waardevolle landschapselementen. Grootschalige (nieuwe) recreatieve (verblijfs)terreinen of dagattracties doen hier afbreuk aan en zijn daarom niet gewenst. Maatregelen:

- mogelijkheden voor verbreding functies;
- mogelijkheden voor (nieuwe) kleinschalige functies;
- mogelijkheden voor nieuwbouw op flanken van de es, passend binnen verkavelings- en bebouwingsmozaïek;
- geen schaalvergroting;
- geen grootschalige vormen van nieuwe verblijfs- of dagrecreatie.

Milieubeoordeling / effecten

Tabel 5 : Effecten van de ontwikkelingsrichting van het deelgebied Essenlandschap in vergelijking met de effecten van de scenario's.

aspect	criterium: invloed op	economisch vitaal	aantrekkelijk landschap	Ontwikkelingsrichting deelgebied
bodem en water		-	0	0
bodem	bodemkwaliteit	0	0	0
water	(grond)waterkwantiteit	-	0/+	0
	(grond)waterkwaliteit	-	0/+	0
	waterveiligheid	0	0	0
gebruiksfuncties		0/+	0	0
verkeer	veiligheid en verkeersknelpunten	-	0	0
wonen	areaal en kwaliteit woonfunctie	-	0	0
landbouw	areaal en kwaliteit landbouwfuncties	++	-	0
werken	areaal en kwaliteit werkfuncties	+	0	0
recreëren	recreatieve routes en recreatieve kwaliteit	0	0	0
natuur		--	0	0
Natura 2000	instandhoudingdoelstellingen	--	0	0
EHS	Wezenlijke kenmerken en waarden	--	0	0
biodiversiteit	Landschappelijke diversiteit	--	0	0
soorten	quickscan	-	0	0
landschap en cultuurhistorie		-	+	+
Landschap	landschapsstructuur	--	+	+
	ruimtelijk-visuele kenmerken	--	+	+
	aardkundige waarden	-	+	0
cultuurhistorie	historische geografische patronen	-	+	+
	historische bouwkundige elementen	0	++	+
	archeologische waarden	-	0	0
leefomgeving		-	0	0
geur	geurhinder (incl stikstofdepositie)	0/-	0/-	0/-
lucht	fijn stof	0	0	0
geluid	geluidgevoelige bestemmingen	0/-	0	0
licht	beleving licht en duisternis	--	0	0
externe veiligheid	plaatsgebonden risico	-	0	0
gezondheid	Samenvatting van diverse thema's	-	0	0

Bodem en water

Mogelijkheden voor intensivering en schaalvergroting in de landbouw hebben een mogelijk negatief effect op de bodem en water, onder andere door gebruik van meststoffen en bestrijdingsmiddelen. Het effect is als neutraal beoordeeld aangezien de ecologische- en sociale duurzaamheidsaspecten zwaarder wegen dan de economische duurzaamheidsaspecten. Er is geen sprake van grootschalige landbouw of overige ontwikkelingen.

Gebruiksfuncties

Met ruimte voor multifunctionele ontwikkelingen, zoals bedrijvigheid, wonen en recreatie, nemen de gebruiksmogelijkheden toe. Echter dit zal ook invloed hebben op het aantal conflicten en de verkeersveiligheid. Het aspect gebruiksfuncties wordt dan ook als neutraal beoordeeld.

Natuur

Er liggen geen Natura2000-gebieden in het plangebied zelf. De effecten op Natura2000 zijn dus altijd indirecte effecten. Uitbreidingen in de veehouderij kan tot een aanzienlijke toename van de ammoniakemissie veroorzaken. Echter in het essenlandschap is sprake van een kleinschalige landbouw. De effecten op de natuur zijn dan ook als neutraal beoordeeld. Hierbij geldt tevens dat overkoepelende wet- en regelgeving ervoor zorgen dat er nooit sprake kan zijn van significant negatieve effecten.

Landschap en cultuurhistorie

In dit deelgebied wordt er gestreefd naar een kleinschaliger landschap. De belevingswaarde is sterker op landschappelijke kwaliteiten gericht, hetgeen een positieve aantrekkingskracht heeft op de recreatieve sector. Cultuurhistorische patronen blijven zoveel mogelijk intact en worden waar mogelijk versterkt. Waardevolle bebouwing is beschermd en waarbij karakteristiek erfgoed mogelijkheden biedt voor nieuwe functies. De effecten op landschap en cultuurhistorie tezamen zijn als positief beoordeeld.

Leefomgeving

Ontwikkelingen in de landbouw hebben veelal tot gevolg dat er meer lichtverstrooiing is, toename van geurhinder en door een toename van verkeer meer fijnstof en geluidsoverlast. De effecten zijn als neutraal beoordeeld, aangezien het landschap sturend is voor ontwikkelingen en er alleen sprake is van kleinschalige functies.

Vecht en uiterwaarden (Vechtdal)

Gemeentelijke ambities - ontwikkelingsrichting

De Vecht met zijn uiterwaarden heeft een hoge landschappelijke- en ecologische waarde. De meanderende Vecht vormt de centrale structuur in dit deelgebied en is grotendeels bepalend voor de uitstraling van het landschap. Het watersysteem kent een hoge ecologische betekenis door de meanderende (natuurlijke) loop van de Vecht, oude rivierarmen met waardevolle ecologische gebieden en kruidenrijke bermen langs de Vechtdijken.

Het voorkeursalternatief voor het Vechtdal

1. Ecologische duurzaamheid (leidend)

Het deelgebied Vechten uiterwaarden zet sterk in op een aantrekkelijk landschap. In (en nabij) dit aantrekkelijke landschap is het prachtig wonen en recreëren. Een hoge landschappelijke kwaliteit en diversiteit in landschapselementen zorgen voor een herkenbaar landschap. Maatregelen:

- ecologische duurzaamheid is leidend. Hoge landschappelijke en ecologische waarde;
- herstel van natuurlijk watersysteem, hermeandering van de Vecht;
- in stand houden van het microreliëf (rivierduinen, steilranden, Vechtessen) en waar mogelijk deze versterken;
- ecologisch beheer Vechtmeanders;
- ecologisch beheer (kruidenrijke) Vechtdijken;
- intrekgebied waterwinning Vechterweerd.

2. Sociale duurzaamheid

Sociale duurzaamheid is terug te vinden in de vorm van een hoge recreatieve betekenis van het landschapstype, zoals routes over dijken, een fiets- en voetveer over het water en educatiegerichte struinpaden. Maatregelen:

- versterken van het rafelige silhouet van bebouwingsensemble en beplanting. Onregelmatige opzet van de erven en bebouwing, met veel beplanting (boomgroepen en boomgaarden);
- in stand houden van het microreliëf (rivierduinen, steilranden, Vechtessen) en waar mogelijk deze versterken;
- sterke verweving tussen oude erven en het landschap;
- behoud van onverharde wegen;
- stimuleren van sloop van in onbruik geraakte landschapsontsierende bebouwing;
- toegankelijkheid van de Vecht verbeteren;
- natuurgerichte educatie en recreatie;
- behoud van karakteristiek erfgoed als drager van het gebied;

- wonen en kleinschalige werkfuncties als kans voor vrijkomend erfgoed.

3. Economische duurzaamheid

Recreatieve ontwikkelingen zijn ondergeschikt aan landschappelijke en ecologische kwaliteiten. Alleen kleinschalige vormen van recreatie zijn toegestaan, passend binnen de landschappelijke kwaliteiten. Dit deelgebied leent zich niet voor (verblijfs)recreatieterreinen. Er is geen ruimte voor grootschalige ontwikkelingen. Economische duurzaamheid is dan ook ondergeschikt en beperkt aanwezig in de vorm van kleinschalig functies. Deze kleinschalige functies kunnen aan huis verbonden beroepen zijn of nieuwe functies in vrijkomend erfgoed, zoals wonen. Nieuwvestiging en schaalvergroting van percelen gaat ten koste van de landschappelijke kwaliteiten en recreatieve betekenis van het landschap en is dus niet toegestaan. Maatregelen:

- een hoge recreatieve betekenis, met de meanderende Vecht als trekpleister, het beleefbaar maken van de Vecht;
- routegebonden recreatie gericht op beleving van de Vecht;
- landbouw is ondergeschikt en gericht op (agrarisch) natuur- en landschapsbeheer;
- beperkte ruimte voor kleinschalige functies;
- geen ruimte voor grootschalige ontwikkelingen, (verblijfs)recreatieterreinen, nieuwvestiging of schaalvergroting van percelen.

Milieubeoordeling / effecten

Tabel 6 : Effecten van de ontwikkelingsrichting van het deelgebied Vecht en uiterwaarden in vergelijking met de effecten van de scenario's.

aspect	criterium: invloed op	economisch vitaal	aantrekkelijk landschap	Ontwikkelingsrichting deelgebied
bodem en water		-	0	0/+
bodem	bodemkwaliteit	0	0	0
water	(grond)waterkwantiteit	-	0/+	0/+
	(grond)waterkwaliteit	-	0/+	0/+
	waterveiligheid	0	0	0
gebruiksfuncties		0/+	0	0
verkeer	veiligheid en verkeersknelpunten	-	0	0
wonen	areaal en kwaliteit woonfunctie	-	0	0
landbouw	areaal en kwaliteit landbouwfuncties	++	-	-
werken	areaal en kwaliteit werkfuncties	+	0	0
recreëren	recreatieve routes en recreatieve kwaliteit	0	0	0
natuur		--	0	0
Natura 2000	instandhoudingdoelstellingen	--	0	0
EHS	Wezenlijke kenmerken en waarden	--	0	0
biodiversiteit	Landschappelijke diversiteit	--	0	0
soorten	quickscan	-	0	0
landschap en cultuurhistorie		-	+	+
Landschap	landschapsstructuur	--	+	+
	ruimtelijk-visuele kenmerken	--	+	+
	aardkundige waarden	-	+	+
cultuurhistorie	historische geografische patronen	-	+	+
	historische bouwkundige elementen	0	++	++
	archeologische waarden	-	0	0
leefomgeving		-	0	0
geur	geurhinder (incl stikstofdepositie)	0/-	0/-	0/-
lucht	fijn stof	0	0	0
geluid	geluidgevoelige bestemmingen	0/-	0	0
licht	beleving licht en duisternis	--	0	0
externe veiligheid	plaatsgebonden risico	-	0	0
gezondheid	Samenvatting van diverse thema's	-	0	0

Bodem en water

In dit landschapstype is de landbouw ondergeschikt aan landschappelijke en ecologische kwaliteiten en gericht op (agrarisch) natuurbeheer. Er wordt ingezet op landschappelijke kwaliteiten en diversiteit in landschapselementen. De effecten op bodem en water zijn dan ook als neutraal tot positief beoordeeld.

Gebruiksfuncties

Het gebied kent een hoge recreatieve betekenis. Er wordt ingezet op een goede recreatieve toegankelijkheid (routegebonden) en educatiegerichte recreatie. Landbouwfuncties zijn hieraan ondergeschikt, maar kunnen wel een beheerfunctie hebben. Het aspect gebruiksfuncties wordt als neutraal beoordeeld.

Natuur

Er liggen geen Natura2000-gebieden in het plangebied zelf. De effecten op Natura2000 zijn dus altijd indirecte effecten. In het Vechtdal zijn de ontwikkelingen sterk gericht op ecologische en sociale duurzaamheid. Bij de toegestane ontwikkelingen gelden strikte randvoorwaarden met betrekking tot natuur-, water- en landschapswaarde. De effecten op de natuur zijn dan ook als neutraal beoordeeld. Hierbij geldt tevens dat overkoepelende wet- en regelgeving ervoor zorgen dat er nooit sprake kan zijn van significant negatieve effecten.

Landschap en cultuurhistorie

Het Vechtdal is een parel voor de gemeente Dalfsen. De dynamiek van de Vecht en diversiteit in het landschap, geven dit deelgebied een hoge landschappelijke betekenis. De ontwikkelingen zijn erop gericht deze kwaliteiten duurzaam in stand te houden. Het landschap is dus leidend, waardoor de effecten op het landschap en de cultuurhistorie als positief beoordeeld worden.

Leefomgeving

Ontwikkelingen in de landbouw hebben veelal tot gevolg dat er meer lichtverstrooiing is, toename van geurhinder en door een toename van verkeer meer fijnstof en geluidsoverlast. Aangezien in dit deelgebied geen sprake is van grootschalige ontwikkelingen in de landbouw, zijn deze effecten niet te verwachten. De effecten zijn als neutraal beoordeeld, aangezien het landschap sturend is voor ontwikkelingen.

Bos- en landgoederenlandschap (Vechtdal excl. Vecht en uiterwaarden)

Gemeentelijke ambities - ontwikkelingsrichting

Het bos- en landgoederenlandschap is goed herkenbaar door zijn monumentale karakter. Het monumentale karakter bestaat uit een samenspel van landgoederen, historische boerderijen, bossen en bomenlanen. De erven hebben een onregelmatige verspreiding over het gebied. Landbouw is met name aan de randen van het gebied gelegen. Het landschap is een zeer aantrekkelijk recreatief gebied, hetgeen versterkt wordt door de ligging nabij de Vecht.

Het voorkeursalternatief voor het Bos- en landgoederenlandschap

1. Sociale duurzaamheid (leidend)

Natuur en recreatie gaan hand in hand. De nadruk ligt op het behouden van het monumentale karakter van het gebied. Toegankelijkheid van de landgoederen is daarbij een aandachtspunt. Routegebonden recreatie is volop mogelijk in het gebied. Het gebied “scoort” dan ook sterk op ecologische en sociale duurzaamheidsaspecten. Maatregelen:

- beleven en behouden van het monumentale karakter van het gebied;
- inzetten op de schoonheid en beleving van de landgoederen;
- versterken van de karakteristiek van de erven;
- lanen behouden en benadrukken;
- stimuleren van sloop van in onbruik geraakte landschapsontsierende bebouwing;
- behoud van karakteristiek erfgoed als drager van het gebied;
- nieuwe functies in vrijkomend erfgoed, passend bij de natuurlijke en recreatieve beleving van het landschap.

2. Ecologische duurzaamheid

Nieuwe niet milieubelastende functies en vormen van wonen kunnen een plek krijgen in bestaand vrijkomend erfgoed, als deze passend zijn bij het natuurlijke en recreatieve imago. Functies die afbreuk doen aan de ervaring van natuur, zoals rust, ruimte, geuren, donkerte en natuurgeluiden worden niet toegestaan. Maatregelen:

- vergroten van de biodiversiteit door goede ecologische verbindingen tussen bosgebieden;
- vergroten van de ‘groene ruggegraat’;
- stimuleren van agrarisch natuurbeheer;
- tegengaan van verdroging;
- zorgen voor een goede zonering van recreatieve activiteiten en (bijzondere) ecologische waarden;
- aandacht voor ecologische waarden in het Rechterense veld en Hessumseveld;

- geen functies die afbreuk doen aan de ervaring van natuur.

3. Economische duurzaamheid

De economische duurzaamheid is ondergeschikt. Grootschalige ontwikkelingen en schaalvergroting passen niet in het landschap. Nieuwe bebouwingen worden niet toegestaan, tenzij het om de ontwikkeling van nieuwe bebouwing op bestaande erven gaat. De aanwezige landbouw is met name aan de randen van het bos- en landgoederenlandschap gelegen. De gewenste ontwikkeling van de landbouw ligt meer bij het verbreden van de sector, in plaats van schaalvergroting. Maatregelen:

- verweven van functies in de landschappelijke karakteristiek;
- bij landbouw accent meer op verbreding (o.a. landschapsbeheer) dan op vergroting;
- alleen (grootschalige) landbouw aan de randen van het gebied;
- routegebonden recreatie;
- geen ruimte voor grootschalige ontwikkelingen, (verblijfs)recreatieterreinen, nieuwvestiging of schaalvergroting van percelen;
- nieuwe functies ten behoeve van behoud en beheer van landgoederen zijn mogelijk (rood voor groen bestaande landgoederen);
- handhaven reguliere bosbouw (geen nieuwe bosaanplant).

Milieubeoordeling / effecten

Tabel 7 : Effecten van de ontwikkelingsrichting van het deelgebied Bos- en landgoederenlandschap in vergelijking met de effecten van de scenario's.

aspect	criterium: invloed op	economisch vitaal	aantrekkelijk landschap	Ontwikkelingsrichting deelgebied
bodem en water		-	0	0
bodem	bodemkwaliteit	0	0	0
water	(grond)waterkwantiteit	-	0/+	0
	(grond)waterkwaliteit	-	0/+	0
	waterveiligheid	0	0	0
gebruiksfuncties		0/+	0	0
verkeer	veiligheid en verkeersknelpunten	-	0	0
wonen	areaal en kwaliteit woonfunctie	-	0	0
landbouw	areaal en kwaliteit landbouwfuncties	++	-	0
werken	areaal en kwaliteit werkfuncties	+	0	0
recreëren	recreatieve routes en recreatieve kwaliteit	0	0	0
natuur		--	0	0
Natura 2000	instandhoudingdoelstellingen	--	0	0
EHS	Wezenlijke kenmerken en waarden	--	0	0
biodiversiteit	Landschappelijke diversiteit	--	0	0
soorten	quickscan	-	0	0
landschap en cultuurhistorie		-	+	+
Landschap	landschapsstructuur	--	+	0
	ruimtelijk-visuele kenmerken	--	+	+
	aardkundige waarden	-	+	0
cultuurhistorie	historische geografische patronen	-	+	0
	historische bouwkundige elementen	0	++	+
	archeologische waarden	-		0
leefomgeving		-	0	0
geur	geurhinder (incl stikstofdepositie)	0/-	0/-	0
lucht	fijn stof	0	0	0
geluid	geluidgevoelige bestemmingen	0/-	0	0
licht	beleving licht en duisternis	--	0	0
externe veiligheid	plaatsgebonden risico	-	0	0
gezondheid	Samenvatting van diverse thema's	-	0	0

Bodem en water

Mogelijkheden voor intensivering en schaalvergroting in de landbouw hebben een mogelijk negatief effect op de bodem en water, onder andere door gebruik van meststoffen en bestrijdingsmiddelen. Het effect is als neutraal beoordeeld aangezien de ecologische- en sociale duurzaamheidsaspecten zwaarder wegen dan de economische duurzaamheidsaspecten. Het accent van de landbouw (met name aan de randen) ligt daarbij meer op verbreden dan op vergroten/intensiveren.

Gebruiksfuncties

Met ruimte voor het verweven van functies in de landschappelijke karakteristiek, nemen de gebruiksmogelijkheden toe (bijvoorbeeld recreatieve toegankelijkheid). Echter dit zal ook invloed hebben op het aantal conflicten en de verkeersveiligheid. Het aspect gebruiksfuncties wordt dan ook als neutraal beoordeeld.

Natuur

Er liggen geen Natura2000-gebieden in het plangebied zelf. De effecten op Natura2000 zijn dus altijd indirecte effecten. Uitbreidingen in de veehouderij kan tot een aanzienlijke toename van de ammoniakemissie veroorzaken. Echter, in het bos- en landgoederenlandschap is landbouw met name aan de randen gelegen en zijn ontwikkelingen meer op verbreden dan vergroten gericht. De effecten op de natuur zijn dan ook als neutraal beoordeeld. Hierbij geldt tevens dat overkoepelende wet- en regelgeving ervoor zorgen dat er nooit sprake kan zijn van significant negatieve effecten.

Landschap en cultuurhistorie

De nadruk ligt op het behoud van het monumentale karakter van het gebied. Ontwikkelingen houden nadrukkelijk rekening met de hoge cultuurhistorische- en landschappelijke waarde van het gebied. Waardevolle bebouwing is beschermd en waarbij karakteristiek erfgoed mogelijkheden biedt voor nieuwe functies. De effecten op landschap en cultuurhistorie tezamen zijn als positief beoordeeld.

Leefomgeving

Ontwikkelingen in de landbouw hebben veelal tot gevolg dat er meer lichtverstrooiing is, toename van geurhinder en door een toename van verkeer meer fijnstof en geluidsoverlast. De effecten zijn als neutraal beoordeeld, aangezien het landschap sturend is voor ontwikkelingen en er met name sprake is van landbouw aan de randen van het plangebied.

Kampenlandschap (Hoonhorst en Zuid-Oost Lemelerveld)

Gemeentelijke ambities - ontwikkelingsrichting

Het kampenlandschap wordt gekenmerkt door zijn kleinschaligheid en diversiteit. Binnen de robuuste landschapselementen (bosjes, houtwallen, houtsingels, e.d.) is er een mix van functies aanwezig, zoals wonen, landbouw en natuur. De landschapselementen hebben een grote ecologische en recreatieve betekenis en vormen de hoofdstructuur van dit gebied. Functies worden ingepast binnen deze structuur, waardoor er sprake is van een kleinschalig karakter.

Het voorkeursalternatief voor het Kampenlandschap

In het kampenlandschap is de landbouw de grootste grondgebruiker. Echter, de aantrekkelijke landschapselementen maken van het landschap een zeer geliefde woonomgeving en recreatieve trekpleister. Daarnaast heeft het kampenlandschap een hoge natuurwaarde en zijn delen van het gebied onderdeel van de ecologische hoofdstructuur. Deze mix van functies is kenmerkend voor het kampenlandschap en tevens zijn kracht. Binnen het landschapstype liggen de ecologische, economische en sociale duurzaamheidsaspecten in balans. De landbouw is kleinschalig en doet geen afbreuk aan de natuurlijke hoogteverschillen. Recreatie vindt op kleine schaal plaats, bijvoorbeeld als neventak bij het agrarisch bedrijf of als nieuwe functie voor vrijkomend erfgoed. Daarnaast bieden oude padenstructuren (kerkepaden en zandpaden) een aantrekkelijke beleving van het landschap en een vergrootte toegankelijkheid. Grootschalige ontwikkelingen zijn alleen mogelijk bij een meerwaarde voor de ruimtelijke kwaliteit. Maatregelen:

1. Sociale duurzaamheid (leidend)

- mix van kleinschalige functies, variërend van wonen, tot landbouw en natuur (diversiteit);
- versterken van het rafelige silhouet van bebouwingsensemble en beplanting. Onregelmatige opzet van de erven en bebouwing, met veel beplanting (boomgroepen en boomgaarden);
- behoud van het microreliëf (essen) en waar mogelijk de beleving vergroten;
- sterke verweving tussen oude erven en het landschap;
- behoud van zandpaden;
- toegankelijkheid waarborgen en waar mogelijk vergroten;
- kerkepaden als oude verbindingen handhaven;
- behoud van karakteristiek erfgoed als drager van het gebied;
- stimuleren van sloop van in onbruik geraakte landschaps ontsierende bebouwing;
- wonen met kleinschalig werken en kleinschalige recreatie als kans voor vrijkomend erfgoed.

2. Ecologische duurzaamheid

- vergroten van de belevingswaarde van landschapselementen (houtsingels, bosjes, e.d.) door het aanleggen van extra houtwallen en laanbeplanting;
- stimuleren ecologische beheer van houtwallen, -singels en steilranden van essen;

- vergroten van de biodiversiteit, door verder uitbouwen van Luttenbergerven en bijbehorend blauwgrasland;
- mogelijkheden bieden voor agrarisch natuurbeheer;
- ecologische hoofdstructuur behouden en waar mogelijk vergroten;
- verbeteren van de waterkwaliteit van het Overijssels kanaal;
- verbetering waterkwaliteit en ecologische waarde van sloten en weteringen

3. Economische duurzaamheid

- (kleinschalige) landbouw, ingepast in de karakteristieken van het landschap;
- wonen ingepast in de landschappelijke karakteristiek;
- grootschalige ontwikkelingen, zoals schaalvergroting van bebouwing of percelen, nieuwe verblijfsrecreatieve of grootschalige dagattracties, zijn alleen mogelijk bij een grote verbetering van de ruimtelijke kwaliteit.

Milieubeoordeling / effecten

Tabel 8 : Effecten van de ontwikkelingsrichting van het deelgebied Kampenlandschap in vergelijking met de effecten van de scenario's.

aspect	criterium: invloed op	economisch vitaal	aantrekkelijk landschap	Ontwikkelingsrichting deelgebied
bodem en water		-	0	0/-
bodem	bodemkwaliteit	0	0	0
water	(grond)waterkwantiteit	-	0/+	-
	(grond)waterkwaliteit	-	0/+	-
	waterveiligheid	0	0	0
gebruiksfuncties		0/+	0	0
verkeer	veiligheid en verkeersknelpunten	-	0	-
wonen	areaal en kwaliteit woonfunctie	-	0	-
landbouw	areaal en kwaliteit landbouwfuncties	++	-	+
werken	areaal en kwaliteit werkfuncties	+	0	+
recreëren	recreatieve routes en recreatieve kwaliteit	0	0	0
natuur		--	0	-
Natura 2000	instandhoudingdoelstellingen	--	0	-
EHS	Wezenlijke kenmerken en waarden	--	0	-
biodiversiteit	Landschappelijke diversiteit	--	0	-
soorten	quickscan	-	0	0
landschap en cultuurhistorie		-	+	0
Landschap	landschapsstructuur	--	+	0
	ruimtelijk-visuele kenmerken	--	+	-
	aardkundige waarden	-	+	0
cultuurhistorie	historische geografische patronen	-	+	-
	historische bouwkundige elementen	0	++	0
	archeologische waarden	-		0
leefomgeving		-	0	0/-
geur	geurhinder (incl stikstofdepositie)	0/-	0/-	0/-
lucht	fijn stof	0	0	0
geluid	geluidgevoelige bestemmingen	0/-	0	0
licht	beleving licht en duisternis	--	0	0
externe veiligheid	plaatsgebonden risico	-	0	-
gezondheid	Samenvatting van diverse thema's	-	0	-

Bodem en water

Mogelijkheden voor intensivering en schaalvergroting in de landbouw hebben een mogelijk negatief effect op de bodem en water, onder andere door gebruik van meststoffen en bestrijdingsmiddelen. Het effect is als neutraal tot negatief beoordeeld. Schaalvergroting van het agrarische bedrijf is niet mogelijk (tenzij verbetering van de ruimtelijke kwaliteit), intensivering wel. Echter, hiervoor gelden wel randvoorwaarden op het gebied van natuur en landschap (met name voor het deelgebied Hoonhorst).

Gebruiksfuncties

Een toename van de gebruiksfuncties, zoals bedrijvigheid, wonen en recreatie, heeft invloed op de belevings- en gebruikswaarde van het landschap. De gebruiksmogelijkheden en toegankelijkheid nemen toe, echter dit zal ook invloed hebben op het aantal conflicten en de verkeersveiligheid. Het aspect gebruiksfuncties wordt dan ook als neutraal beoordeeld.

Natuur

Er liggen geen Natura2000-gebieden in het plangebied zelf. De effecten op Natura2000 zijn dus altijd indirecte effecten. Uitbreidingen in de veehouderij kan tot een aanzienlijke toename van de ammoniakemissie veroorzaken. Het accent van de landbouw ligt op kleinschaligheid. Aangezien de landbouw ontwikkelingsmogelijkheden heeft zijn de effecten op de natuur zijn als negatief beoordeeld. Hierbij geldt tevens dat overkoepelende wet- en regelgeving ervoor zorgen dat er nooit sprake kan zijn van significant negatieve effecten.

Landschap en cultuurhistorie

Mogelijke ontwikkelingen in het gebieden dienen de landschapsstructuur te respecteren en waar mogelijk deze te versterken. De ruimtelijk-visuele impact zal gering zijn aangezien de ontwikkelingen dienen te passen binnen de landschappelijke karakteristiek. Cultuurhistorische patronen blijven zoveel mogelijk intact en worden waar mogelijk versterkt. Waardevolle bebouwing is beschermd en waarbij karakteristiek erfgoed mogelijkheden biedt voor nieuwe functies. De effecten op landschap en cultuurhistorie tezamen zijn als neutraal beoordeeld.

Leefomgeving

Ontwikkelingen in de landbouw hebben veelal tot gevolg dat er meer lichtverstrooiing is, toename van geurhinder en door een toename van verkeer meer fijnstof en geluidsoverlast. Binnen het kampenlandschap is sprake van kleinschalige landbouw met beperkte mogelijkheden voor groot-schalige functies (meerwaarde voor de ruimtelijke kwaliteit). De effecten zijn dan als neutraal tot negatief beoordeeld.

Broekontginningenlandschap (Marshoek)

Gemeentelijke ambities - ontwikkelingsrichting

Het broekontginningenlandschap kent een grote openheid en heeft een kenmerkende visgraatachtige verkavelingsstructuur. In deze openheid liggen de erven als groene puntelementen. De erven kennen een rijke erfbeplanting met bomengroepen op het voorerf en perceelsrandbeplantingen haaks op de hoodontsluiting. Door de lage ligging vormen de sloten en weteringen als begrenzingen van de percelen een strakke, rechtlijnige structuur in het landschap.

1. Economische duurzaamheid (leidend)

In het broekontginningenlandschap is de landbouw de belangrijkste gebruiker van het gebied. Deze is dan ook beeldbepalend en geldt als sterke identiteitsdrager. De plattelandseconomie dient hier dan ook gestimuleerd te worden. De kracht van het landschap is dan ook de schoonheid en beleefbaarheid van de moderne landbouw te laten zien. Onderdeel van deze schoonheid en beleefbaarheid is een goede inpassing in de landschappelijke structuren. De economische duurzaamheid is leidend, maar dient rekening te houden met ecologische- en sociale duurzaamheidsaspecten. Dit houdt in dat nieuwe ontwikkelingen het agrarische karakter dienen te versterken, passen bij de structuur van het landschap. Grootschalige vormen van verblijfs- of dagrecreatie passen niet in het landschapsbeeld, waarin de agrarische sector beeldbepalend is en de openheid van het landschap een hoge belevingswaarde heeft. Kleinschalige recreatie als neventak bij agrarische bedrijven zijn wel toegestaan. Binnen vrijkomend erfgoed en binnen de ontginningslinten zijn hiervoor voldoende mogelijkheden. Naast kleinschalige recreatie hebben niet-agrarische bedrijvigheid en wonen een plek. Maatregelen:

- inzetten op de schoonheid en beleefbaarheid van de moderne landbouw;
- verweven van functies in de landschappelijke karakteristiek;
- mogelijkheden voor schaalvergroting, indien deze een versterking van de landschappelijke structuur betekent;
- (Niet-)agrarische functies op bestaande erven of binnen de bestaande bebouwing;
- kleinschalige recreatie bij erven (neventak);
- geen nieuwe functies of ontwikkelingen die de openheid verdichten;
- geen nieuwe bebouwde functies op nieuwe locaties;
- geen grootschalige vormen van verblijfs- of dagrecreatie.

2. Sociale duurzaamheid

Het gebied kent een grote mate van openheid. De belevingswaarde van deze openheid is waardevol en dient behouden te blijven. Daarom zijn functies die deze openheid verdichten niet toegestaan. Maatregelen:

- versterken van de karakteristiek van de erven;
- vasthouden aan kenmerkende en cultuurhistorisch waardevolle visgraatverkaveling;
- functies anders dan landbouw en wonen, alleen op bestaande erven en binnen bestaande opstallen;
- stimuleren van sloop van in onbruik geraakte landschapsontsierende bebouwing;
- geen verdichting van de open structuur van het landschap.

3. Ecologische duurzaamheid

De ligging nabij de Vecht biedt kansen voor waterberging in het gebied. De vochtige omstandigheden geven de mogelijkheid voor (natte) natuurontwikkeling. In sloot- en greppelbermen kunnen de ecologische waarden verhoogd worden. Maatregelen:

- vergroten van de biodiversiteit door kansen te benutten voor natuurontwikkeling rond de waterwinning Vechterweerd;
- landschapseigen waterberging in sloten en weteningen;
- inrichten van sloot- en greppelbermen voor ecologische waarden;
- behoud van vochtige omstandigheden als kwaliteit voor vegetatie en vogels;
- geen ontwikkelingen die een negatieve invloed hebben op het grondwaterbeschermingsgebied.

Milieubeoordeling / effecten

Tabel 9 : Effecten van de ontwikkelingsrichting van het deelgebied Broekontgunningenlandschap in vergelijking met de effecten van de scenario's.

aspect	criterium: invloed op	economisch vitaal	aantrekkelijk landschap	Ontwikkelingsrichting deelgebied
bodem en water		-	0	0/-
bodem	bodemkwaliteit	0	0	0
water	(grond)waterkwantiteit	-	0/+	-
	(grond)waterkwaliteit	-	0/+	-
	waterveiligheid	0	0	0
gebruiksfuncties		0/+	0	0/+
verkeer	veiligheid en verkeersknelpunten	-	0	-
wonen	areaal en kwaliteit woonfunctie	-	0	-
landbouw	areaal en kwaliteit landbouwfuncties	++	-	+
werken	areaal en kwaliteit werkfuncties	+	0	+
recreëren	recreatieve routes en recreatieve kwaliteit	0	0	0
natuur		--	0	-
Natura 2000	instandhoudingdoelstellingen	--	0	-
EHS	Wezenlijke kenmerken en waarden	--	0	-
biodiversiteit	Landschappelijke diversiteit	--	0	-
soorten	quickscan	-	0	0
landschap en cultuurhistorie		-	+	0/-
Landschap	landschapsstructuur	--	+	0
	ruimtelijk-visuele kenmerken	--	+	-
	aardkundige waarden	-	+	0
cultuurhistorie	historische geografische patronen	-	+	-
	historische bouwkundige elementen	0	++	0
	archeologische waarden	-		0
leefomgeving		-	0	-
geur	geurhinder (incl stikstofdepositie)	0/-	0/-	0/-
lucht	fijn stof	0	0	0
geluid	geluidgevoelige bestemmingen	0/-	0	-
licht	beleving licht en duisternis	--	0	-
externe veiligheid	plaatsgebonden risico	-	0	-
gezondheid	Samenvatting van diverse thema's	-	0	-

Bodem en water

Mogelijkheden voor intensivering en schaalvergroting in de landbouw hebben een mogelijk negatief effect op de bodem en water, onder andere door gebruik van meststoffen en bestrijdingsmiddelen. Het effect is als negatief tot neutraal beoordeeld. De economische duurzaamheid is leidend, maar nieuwvestiging van agrarische bedrijven en grootschalige vormen van verblijfsrecreatie zijn niet toegestaan.

Gebruiksfuncties

Een toename van de gebruiksfuncties, zoals bedrijvigheid, wonen en recreatie, heeft invloed op de belevings- en gebruikswaarde van het landschap. De gebruiksmogelijkheden en toegankelijkheid nemen toe, echter dit zal ook invloed hebben op het aantal conflicten en de verkeersveiligheid. De landbouw krijgt meer gebruiksmogelijkheden, hetgeen mogelijke beperkingen kan betekenen voor bewoners. Het aspect gebruiksfuncties wordt dan ook als neutraal tot positief beoordeeld, aangezien naast de mogelijke conflicten, zeer goede gebruiksmogelijkheden voor landbouw en werken geboden worden. Dit komt de toekomstwaarde ten goede.

Natuur

Er liggen geen Natura2000-gebieden in het plangebied zelf. De effecten op Natura2000 zijn dus altijd indirecte effecten. Uitbreidingen in de veehouderij kan tot een aanzienlijke toename van de ammoniakemissie veroorzaken. De effecten op de natuur zijn dan ook als negatief beoordeeld, aangezien er geen sprake is van nieuwvestiging. Hierbij geldt tevens dat overkoepelende wet- en regelgeving ervoor zorgen dat er nooit sprake kan zijn van significant negatieve effecten.

Landschap en cultuurhistorie

Ruimtelijke kwaliteit staat voorop in de gemeente Dalfsen. In het broekontginningenslandschap wordt veel ruimte geboden voor de agrarische sector en bedrijvigheid, desalniettemin dient dit met respect tot de landschappelijke kwaliteiten gebeuren. De ruimtelijk-visuele impact zal aanzienlijk zijn, waardoor ontwikkelingen samen moeten gaan met een goede inpassing in het landschap. Cultuurhistorische patronen blijven zoveel mogelijk intact en worden waar mogelijk versterkt (groene erven en open landschap). Waardevolle bebouwing is beschermd en waarbij karakteristiek erfgoed mogelijkheden biedt voor nieuwe functies. De effecten op landschap en cultuurhistorie tezamen zijn als neutraal tot negatief beoordeeld, aangezien de kwaliteit van de ontwikkelingen afhangen van maatwerk.

Leefomgeving

Ontwikkelingen in de landbouw hebben veelal tot gevolg dat er meer lichtverstrooiing is, toename van geurhinder en door een toename van verkeer meer fijnstof en geluidsoverlast. De effecten zijn dan ook als negatief beoordeeld.